

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2017)0226

Kahe riigi lahenduse saavutamine Lähis-Idas

Euroopa Parlamendi 18. mai 2017. aasta resolutsioon kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse saavutamise kohta Lähis-Idas (2016/2998(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lähis-Ida rahuprotsessi kohta,
 - võttes arvesse varasemaid ÜRO resolutsioone,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste konventsioone, mille osalisriigid Iisrael ja Palestiina on,
 - võttes arvesse Lähis-Ida neliku 1. juuli 2016. aasta aruannet ja 23. septembri 2016. aasta avaldust,
 - võttes arvesse nõukogu järeldusi Lähis-Ida rahuprotsessi kohta, eriti 18. jaanuari 2016. aasta ja 20. juuni 2016. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingut assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Iisraeli Riigi vahel,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et rahu saavutamine Lähis-Idas jääb rahvusvahelise üldsuse üheks peamiseks prioriteediks ning on selle piirkonna ja ülemaailmse stabiilsuse ja julgeoleku seisukohast vältimatu;
- B. arvestades, et komisjoni asepresident ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja on korduvalt väljendanud oma valmidust liidu rolli uuendamiseks ja suurendamiseks rahuprotsessis; arvestades, et 2015. aasta aprillis nimetas komisjoni asepresident ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja uue ELi eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessis (edaspidi „ELi eriesindaja“); arvestades, et ELi eriesindaja ei ole oodatud tulemusi veel saavutanud;
- C. arvestades, et nelikul ja piirkondlikel partneritel, nagu Egiptusel, Jordaania ja Saudi Araabial, on tähtis roll Araabia-Iisraeli konfliktile lahenduse otsimisel;

- D. arvestades, et jätkuv vägivald, tsiviilisikute vastu suunatud terrorirünnakud ja vägivalda õhutamine süvendavad suuresti usaldamatust ning on põhimõtteliselt kokkusobimatud rahumeelse lahendusega;
- E. arvestades, et resolutsioonis 2334 (2016) ÜRO Julgeolekunõukogu
- a) kinnitab taas, et Iisraeli-poolsel asunduste rajamisel alates 1967. aastast okupeeritud Palestiina aladel, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas, ei ole õiguslikku kehtivust ning see kujutab endast rahvusvahelise õiguse jämedat rikkumist ja takistab tõsiselt kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse saavutamist;
 - b) kutsub pooli üles oma asjaomastes toimingutes eristama Iisraeli riigi territooriumi ja alates 1967. aastast okupeeritud alasid;
 - c) tuletab meelde neliku teekaardist tulenevat kohustust, et Palestiina omavalitsuse julgeolekujõud jätkaksid tõhusaid operatsioone, mille eesmärk on võidelda kõigi terrorismis osalejate vastu ja lõhkuda nende võimekust, sealhulgas ebaseaduslike relvade konfiskeerimise teel;
- F. arvestades, et Palestiinas asuva ELi esindaja büroo teatel on viimaste kuude jooksul lammutatud palju palestiinlaste rajatisi;
- G. arvestades, et on arvukalt teateid inimõiguste rikkumiste kohta Gaza sektoris;
- H. arvestades, et valitseb mure vangide olukorra pärast mõlemal poolel, eriti seoses jätkuvalt näljastreiki pidavate Palestiina vangidega; arvestades, et mõlemad pooled peaksid täitma rahvusvahelisi kohustusi seoses kinnipeetavate õiguste järgimisega;
- I. arvestades, et kõik osalised peaksid toetama dialoogi ja praktilist koostööd, eriti sellistes valdkondades nagu julgeolek ning vee, kanalisatsiooni ja energiaressursside kättesaadavus, ning edendama Palestiina majanduse kasvu ja andma sellega lootuse, rahu ja leppimise visiooni, mida piirkond nii hädasti vajab;
- J. arvestades, et ELi ja mõlema poole suhete aluseks peaks olema inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete järgimine, millest nad juhivad oma siseriiklikus ja rahvusvahelises poliitikas ning mis on nende suhete tähtsaks koostisosaks;
1. kordab, et toetab Iisraeli-Palestiina konflikti puhul kindlalt kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevat lahendust, mille aluseks on 1967. aasta piirid ja mille kohaselt Jeruusalemm on mõlema riigi pealinn ning turvaline Iisraeli riik ja iseseisev, demokraatlik ja elujõuline naaberriik Palestiina eksisteerivad kõrvuti rahu ja julgeolekus, lähtudes enesemääramise õigusest ja järgides täielikult rahvusvahelist õigust;
 2. rõhutab, et on tähtis, et pooled jätkaksid sisulisi läbirääkimisi nii kiiresti kui võimalik, et saavutada õiglane, püsiv ja üldine rahu; kutsub mõlemaid pooli üles hoiduma sammudest, mis võiksid olukorda veelgi pingestada, sealhulgas ühepoolsetest meetmetest, mis võiksid läbirääkimiste tulemusi kahjustada, seada ohtu kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisuse ning süvendada usaldamatust; kutsub mõlemat poolt üles kinnitama uuesti oma kindlat toetust kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele ja ütleva lahti arvamustest, mis selle lahenduse välistavad;

3. on kindlalt vastu igasugusele tegevusele, mis ohustab kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisust, ning kutsub mõlemat poolt tungivalt üles tõendama nii poliitika kui ka tegevuse kaudu tõelist toetust kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele, et taastada usaldus; väljendab heameelt Iisraeli peaministri Benjamin Netanyahu ja Palestiina presidendi Mahmoud Abbasi tehtud hiljutise USA-visiidi ajal antud lubaduse üle töötada üheskoos rahu nimel;
4. rõhutab, et kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisuse kaitse ja säilitamine peab olema Iisraeli-Palestiina konflikti ning Lähis-Ida rahuprotsessiga seotud Euroopa Liidu poliitika ja meetmete esmane prioriteet;
5. mõistab hukka kõik vägivallaaktid, iisraellaste vastu suunatud terroriaktid ja vägivalla õhutamine, mis on põhimõtteliselt kokkusobimatud rahumeelse kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse edendamiseks; märgib, et kõik osalised peaksid võtma mõjusaid meetmeid vägivalla, terrorismi, vihakõne ja õhutamise vastu, kuna see on oluline usalduse taastamiseks ja rahuväljavaateid veelgi halvendava eskaleerumise ärahoidmiseks;
6. tuletab meelde, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on asundused ebaseaduslikud, ja toonitab, et hiljutised otsused rajada uus asundus sügavale Läänekalda territooriumile, kuulutada välja hanked peaaegu 2000 asundusüksusele ja tunnistada järjekordne sügaval Läänekalda territooriumil asuv maa-ala „riigimaaks“ kahjustavad veelgi väljavaateid jõuda elujõulise kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduseni; mõistab asunduspoliitika jätkamise hukka ning kutsub Iisraeli ametivõime üles selle viivitamata peatama ja tagasi pöörama; peab kahetsusväärseks eelkõige seda, et Knesset kiitis 6. veebruaril 2017 heaks nn seadustamiseseaduse, mis võimaldab tagasiulatuvalt legaliseerida palestiinlaste omandis olevale maale rajatud asundused ilma õiguspärase eraisikust omaniku nõusolekuta; ootab ülemkohtu otsust selle uue õigusakti kohta;
7. võtab rahuloluga teadmiseks nõukogu 18. jaanuari 2016. aasta järelduste punkti 8 ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustuse kohta tagada olemasolevate ELi õigusaktide ning ELi-Iisraeli kahepoolsete kokkulepete täielik rakendamine;
8. nõuab, et kooskõlas neliku aruandega lõpetataks palestiinlaste kodude ning ELi rahastatud rajatiste ja projektide lammutamine, palestiinlaste perekondade sundümberasustamine ja palestiinlaste vara konfiskeerimine Läänekaldal; rõhutab, et asjaomastel ELi asutustel on endiselt kohustus tagada, et ELi antavaid rahalisi vahendeid ei saaks suunata otseselt ega kaudselt terroriorganisatsioonidele või tegevustele, mis neid tegusid õhutavad;
9. tuletab meelde, et rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvahelise inimõigustealase õiguse järgimine riikide ja valitsusväliste toimijate poolt, kaasa arvatud vastutus oma tegude eest, on selle piirkonna rahu ja julgeoleku nurgakivi;
10. rõhutab, et Palestiina-sisene leppimine on oluline tegur kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduseni jõudmiseks, ja taunib Palestiina jätkuvat killustatust; toetab ELi üleskutset Palestiina rühmitustele seada leppimine ja Palestiina omavalitsuse naasmine Gaza sektorisse esimeseks prioriteediks; nõuab tungivalt, et kõik Palestiina jõud jätkaksid viivitamata pingutusi leppimise saavutamiseks ning korraldaksid eelkõige ammu toimuma pidanud presidendi- ja parlamendivalimised; rõhutab, et Palestiina

omavalitsus peab võtma üle valitsuse ülesanded Gaza sektoris, sealhulgas julgeoleku ja tsiviilhalduse valdkonnas ning piiripunktides kohalviibimise teel;

11. rõhutab, et sõjaline tegevus ja ebaseaduslik relvastumine suurendab ebastabiilsust ja lõpptulemusena takistab jõupingutusi saavutada lahendus läbirääkimiste teel; kutsub Palestiina omavalitsuse julgeolekujõude üles viima läbi täiesti tulemuslikke ja õigeaegseid operatsioone, et tõrjuda nende võitlejarühmade sellist tegevust nagu raketirünnakud Iisraeli vastu; rõhutab tungivat vajadust vältida terrorirühmituste relvastumist ning relvade salakaubavedu, rakettide valmistamist ja tunnelite rajamist nende poolt;
12. kordab nõudmist lõpetada Gaza sektori blokaad ja taastada see piirkond kiiresti;
13. tuletab liikmesriikidele meelde 1980. aasta juuni Veneetsia deklaratsiooni, millega ELi liikmesriigid võtsid rahuprotsessis vastutuse; nõuab, et käesoleva aasta juunis võetaks vastu uus ELi deklaratsioon; palub komisjoni asepresidendil ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal kasutada seda uut deklaratsiooni julge ja kõikehõlmava Euroopa rahualgatuse loomiseks piirkonnas;
14. nõuab, et see Euroopa Liidu rahualgatus käsitleks Iisraeli-Palestiina konflikti eesmärgiga saavutada kindlaksmääratud aja jooksul ning rahvusvahelise järelevalve- ja rakendusmehhanismiga kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse raames käegakatsutavaid tulemusi; rõhutab sellega seoses, kui tähtis on kaasata muud rahvusvahelised toimijad, eelkõige Lähis-Ida neliku raames ja pidades silmas Araabia rahualgatusi; nõuab, et mõlema poolega suheldes kasutataks tulemuslikult ära olemasolev Euroopa Liidu finantsvõimendus ja vahendid rahu saavutamiseks tehtavate pingutuste toetamiseks, sest ELi kooskõlastatud meetmetega on võimalik saavutada tulemusi;
15. rõhutab, et selleks, et toetada tõelist Euroopa rahualgatusi, on liikmesriikide esmane kohustus aidata aktiivselt kaasa ühtse Euroopa seisukoha kujundamisele ja hoiduda ühepoolsetest algatustest, mis nõrgestavad Euroopa meetmeid; rõhutab, et Euroopa riigipead ja valitsusjuhid ei saa nõuda, et liit käituks piirkonnas proaktiivselt, kui nende lahknevad seisukohad ei võimalda liidul komisjoni asepresidendi ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja kaudu ühtsena esineda;
16. märgib, et Iisraelis asuval Palestiina araabia kogukonnal on tähtis roll iisraellaste ja palestiinlaste vahelise püsiva rahu saavutamisel ning selle kogukonna kaasamine ja panus rahuprotsessi on oluline; nõuab kõigile Iisraeli kodanikele võrdseid õigusi, mis on selle rolli täitmise peamine eeltingimus;
17. nõuab Euroopa Liidu toetust ja kaitset kodanikuühiskonna esindajatele, sealhulgas inimõigusorganisatsioonidele, kes aitavad mõlemal poolel kaasa rahupüüdlustele ja usalduse loomisele iisraellaste ja palestiinlaste vahel, ning peab tervitatavaks kodanikuühiskonna panust rahuprotsessi uute uuenduslike ideede ja algatuste kaudu;
18. teeb ettepaneku käivitada algatus „Parlamendiliikmed rahu eest“, mille eesmärk on koondada Euroopa, Iisraeli ja Palestiina parlamendiliikmeid, et aidata edendada rahu tegevuskava ja täiendada ELi diplomaatilisi jõupingutusi;
19. toonitab, et EL peab soodustama algatusi, mis võiksid aidata taastada usalduse

poliitiliste, valitsusväliste ja majandustegevuses osalejate vahel ning luua koostöömudeli konkreetsetes küsimustes; toonitab sellega seoses, kui olulised on poliitikavaldkonnad, kus koostöö on hädavajalik kodanike igapäevaelu seisukohalt, eriti julgeolek ning vee, kanalisatsiooni ja energiaressursside kättesaadavus ning Palestiina majanduse kasv;

20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi eriesindajale Lähis-Ida rahuprotsessis, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, neliku esindajale, Araabia Riikide Liiga peasekretärile, Knessetile ja Iisraeli valitsusele, Palestiina omavalitsuse presidendile ja Palestiina Seadusandlikule Nõukogule.